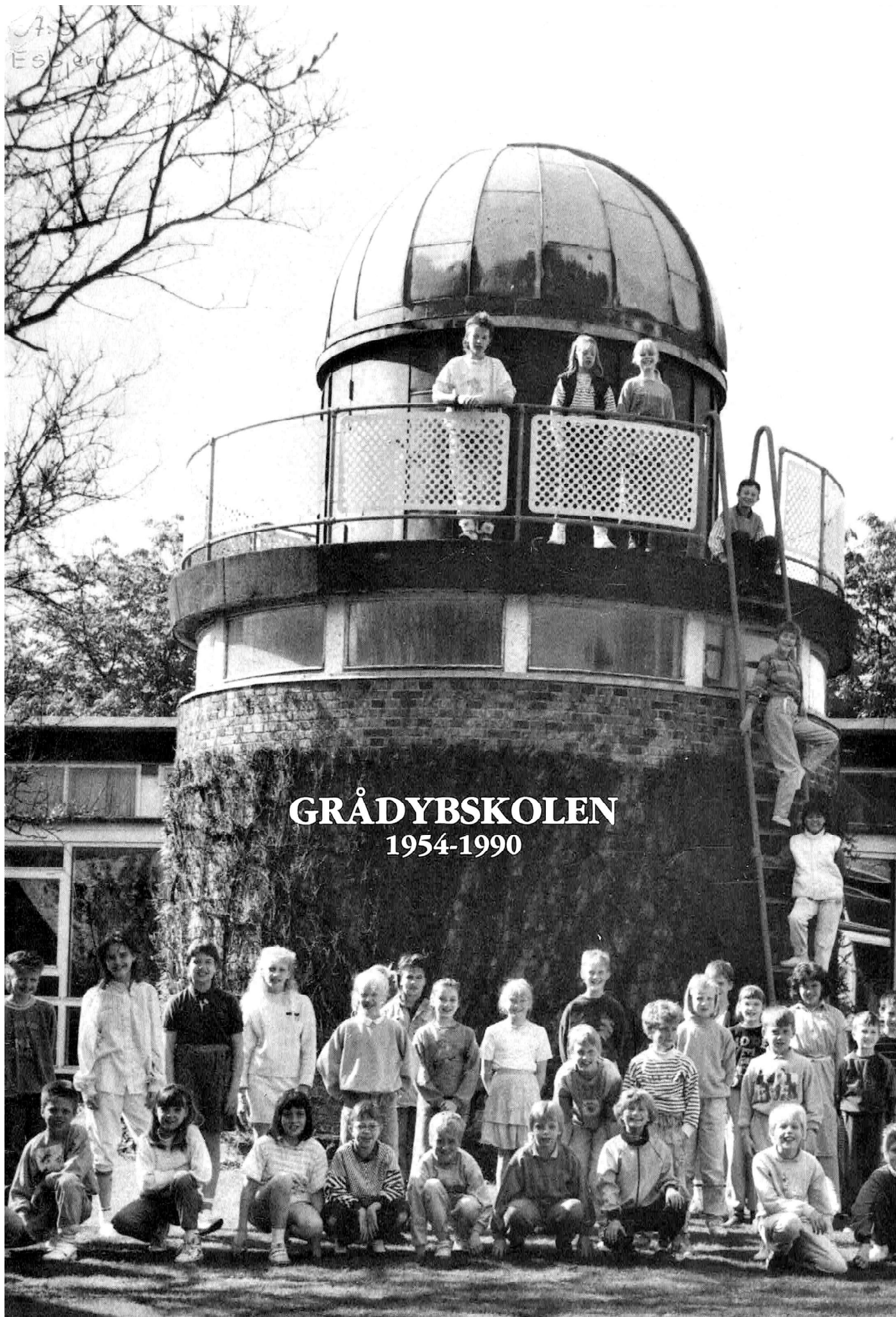
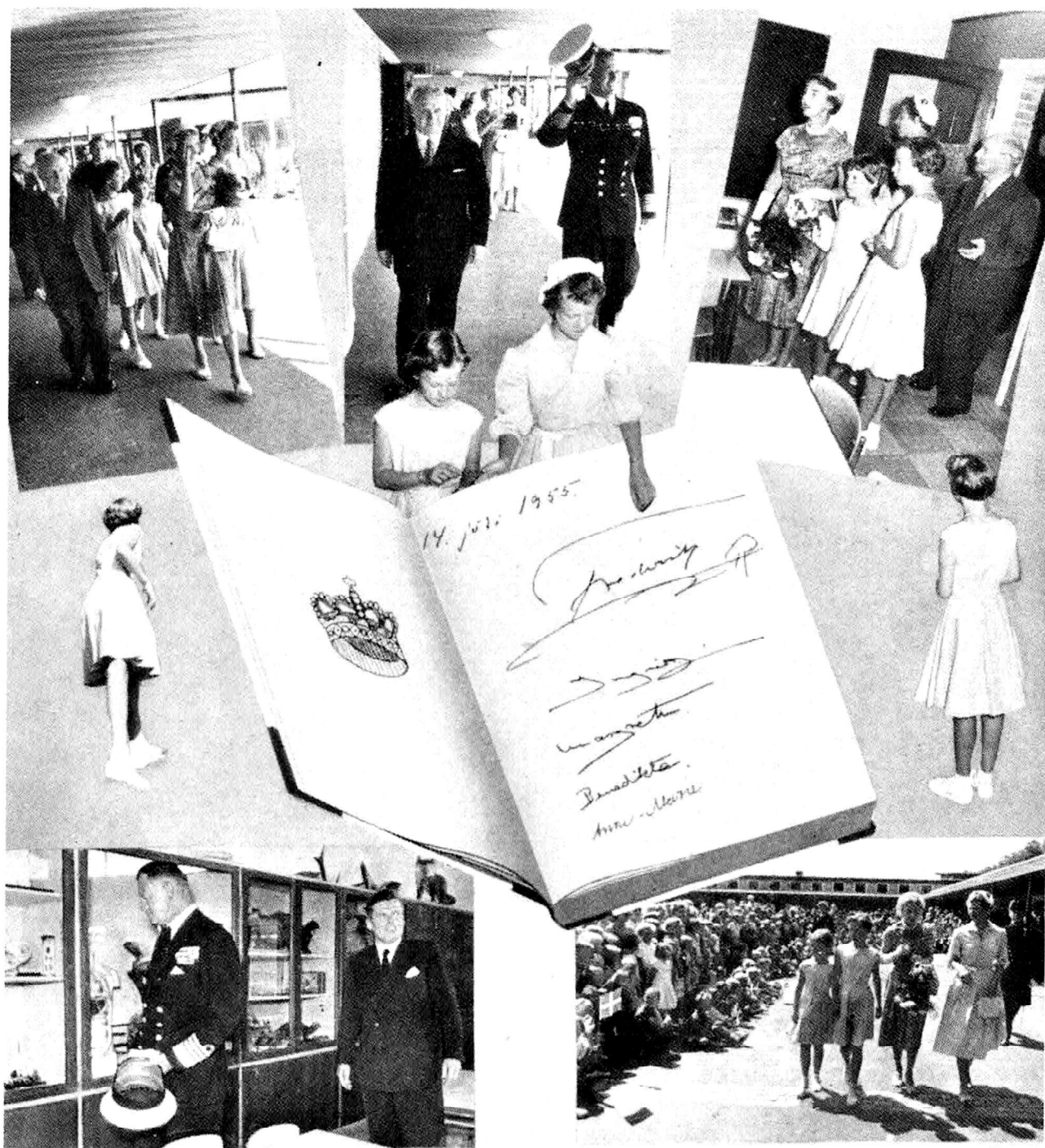

GRÅDYBSKOLEN
1954-1990

Kongeligt besøg på Grådybskolen.

Den umyndiges røst

Grethe, der bare er knapt syv år,
står sammen med sin mor og ser
på Grådybskolen.

På moderens forespørgsel om,
hvad Grethe synes om skolen, svarer hun:

»Det er en sjov skole — — og
pæn — — den ligner et rigtigt hus«.

En ganske god karakteristik. —

Dette lille replikskifte er taget fra tidsskriftet »Barn og skole« i forbindelse med indvielsen af Grådybskolen i 1954.

Nu skal skolen lukkes som folkeskole, men »huset« vil bestå, selv om vi i skrivende stund ikke ved, hvem der skal bo i »huset«.

Med dette lille skrift håber vi at kunne fastholde minderne om en folkeskole i Esbjerg, som har haft stor betydning for Esbjerg bys skolehistorie, og for dens elever, forældre og lærere. De har haft en »sjov« skole, der var »pæn« og præget af skønhed, tryghed og harmoni – og hvor man levede fuldt ud – i et »rigtigt hus«.

Else Møller-Jensen
skoleinspektør

Den store skolegård i 50'erne.

Opgang og nedgang

I 1949 udskrev Esbjerg Byråd en arkitektkonkurrence om en skole ved Grådybet.

Der indkom 61 forslag. Arkitekterne Peer Hougaard Nielsen og Carl Johan Nørgaard-Pedersen vandt konkurrencen.

Skolen fik navnet Grådybskolen og blev taget i brug i august 1953. Det blev en begivenhed i byen, for det var 20 år siden, den sidste skole, Rørkjær skole, var blevet bygget, nemlig i 1932.

Grådybskolen blev et pletsud. Beliggenheden nær skov, i rolige omgivelser, var fortræffelig, materialerne var førsteklases, indretningen moderne og brugervenlig, og skoleinspektøren, John Jensen, der havde erfaring fra Rørkjær skole, som han havde været leder af i 10 år, og pedellen, Jeppe Lund, værnede om alt på en fornuftig og hensigtsmæssig måde.

Under opførelsen og i mange år efter, at man havde taget skolen i brug, besøgte den af arkitekter, kommunalfolk, pædagoger og teknikere fra mange danske byer, der skulle i gang med skolebyggeri, men også fra udlandet, fra bl.a. Japan, Amerika, Rusland, Frankrig, foruden vore nabolande, kom der mange besøgende.

Da skolen startede i 1953, var der 965 elever fordelt på 34 klasser.

Klassetrin	Klasser	Børn	Klassekvotient
Bhv.kl.	6	170	28.33
1. klasse	7	212	30.28
2. klasse	6	169	28.17
3. klasse	6	160	26.67
4. klasse	5	147	29.40
I fri mell.	2	60	30.00
III fri ml.	1	20	20.00
I eks. ml.	1	27	27.00

Sådan så starten ud.

Børnetallet steg hurtigt, og i 1957 toppede man med 1539 elever i 60 klasser, hvilket gav en gennemsnitsklassekvotient på 25.65.

N. P. Andersen kom til Esbjerg som skoledirektør i 1948. Han omfattede altid Grådybskolen med stor kærlighed og stolthed. Han er – uden at forklejne nogen – den skolemand, der har gjort mest for, at Grådybskolen blev kendt over det ganske land.

Den blev skolevæsenets flagskib.

N. P. Andersens store interesse for biologi var uden tvivl skyld i, at Grådybskolen fik den mest fornemme biologisamling, der er set i nogen dansk folkeskole.

Grådybskolen har i sin korte levetid kun haft tre skoleinspektører, nemlig

1953-67 John Jensen

1967-84 Karl Bjorholm

1984-90 Else Møller-Jensen.

De har alle tre, på vidt forskellig vis, gjort skolen til en god arbejdsplads med tryghed i hverdagen for såvel elever som lærere og andre medarbejdere.

Der har gennem alle årene været fuld fart over feltet. God solid undervisning, et særdeles vågent lærerkorps, der flittigt har benyttet videreuddannelsestilbuddene og har dygtiggjort sig til gavn og glæde for både sig selv og eleverne.

Myndighederne har altid været positive over for skolevæsenet, som til enhver tid har været foran hovedparten af Danmarks skoler. Fra tid til anden har hverdagen fået andet indhold – små oaser – jeg tænker her på featuredage, udflugter, lejrskoler, idrætsdage, skolekoncerter, teater og store indsamlinger, hvor alle har løftet i flok. Så vidt jeg kan bedømme, har der altid været et godt sammenhold blandt medarbejderne.

Ligeledes har samarbejdet mellem forældrene og lærerne udviklet sig i takt med tiden. I begyndelsen var der for det meste kun de obligatoriske samtaler, men efterhånden blev det naturligt at invitere forældre, bedste-forældre og søskende til mange arrangementer, f.eks. skolekomedier og koncerter. Forårskoncerten har været et tilløbsstykke hvert år.

Grådybskolen var før i tiden altid med i de store årlige idrætsstævner, en festdag for alle. I de senere år har skolens eget idrætsstævne været noget, som såvel elever som forældre har glædet sig over. Hovedkampen mellem elever og lærere er altid det absolutte højdepunkt.

I mange år måtte eleverne ikke ryge og ikke færdes på gangene i frikvartierne. Det kunne engang imellem skabe nogle »konflikter«. Disse problemer eksisterer ikke mere, meget er blevet anderledes, det meste nye, som er kommet til, er absolut til det bedre.

Det kammeratskab, ja, man kan måske endda sige venskab og tillidsforhold, der i dag er mellem mange elever og lærere, gør, at jeg tør sige, at den danske skole er på rette vej.

Det har været vemodigt at skrive dette, for når Grådybskolen har været ens gode arbejdsplads i over 30 år, ja, så er det vemodigt at sige farvel. Men vi, der har arbejdet på Grådybskolen, er ikke ene om, at vores skole bliver nedlagt. Jeg kan nævne, at der i 1953 var 10 skoler i Esbjerg, Grådybskolen blev den 11. Den 1. august 1990 er der kun 3 af disse 11 skoler tilbage, nemlig Danmarksgade, Boldesager og Rørkjær.

Lad mig slutte med at ønske, at alle elever og lærere, der nu skal fortsætte skolelivet et andet sted, må blive tilfredse i den nye dagligdag.

Ejvin Lau
viceinspektør på
Grådybskolen 1957-88

Den lille skole i skoven

Fra 1. august 1984 har Grådybskolen fungeret som et nærskoletilbud til distriktets yngste børn. Den startede i 1984 med 112 elever fordelt på 6 klasser (bhv.kl. – 5. kl., incl.). Fra 6. kl. overførtes eleverne til Spangsbjergskolen.

Selv om vi kun fik 6 år som »lille skole«, har det været 6 givtige år. Vi har forsøgt at udnytte de fordele, der er ved en lille skole, i så stor udstrækning som muligt.

Det var fine forhold, der blev givet den lille skole. I løbet af det første halve år blev der udført et stort ombygningsarbejde, så skolen blev indrettet til den nye funktion, nemlig undervisning af de yngste børn. Klasselokaler blev lagt sammen, så der blev god plads til de aktiviteter, der kom til at præge vores hverdag. Vi fik nye møbler over det hele – og man må konstatere, at rammerne for en lille skole var perfekte. Selv om alle lærerne »fulgte med« fra den store skole, har de vist en formidabel evne til at omstille sig til de nye forhold, og alle har ydet en stor pædagogisk indsats.

I løbet af det første år fik vi etableret et samarbejde på tværs af klasserne, da vi mente, det var af stor vigtighed for børnenes udvikling, at de lærte at samarbejde i andre relationer end netop deres egen klasse. Specielt vigtigt er det på en skole som vores, hvor der ingen parallelklasser er. Samarbejdet gav sig udslag i 2 årlige featurearrangementer og nogle enkelte emnedage, hvor man i nogle tilfælde arbejdede i grupper på tværs af alle 6 klasser, eller i grupper for de yngste fra bh.kl., 1. kl. og 2. kl., og i grupper for de ældste fra 3., 4. og 5. kl., alt afhængig af emnernes indhold. Ligeledes startede vi det

første år sammen med Spangsbjergskolen et forsøg i 5. klasserne med henblik på at gøre overgangen til Spangsbjergskolen så naturlig som muligt. Den model, vi fik udviklet, har vist sig at være god også i den øjeblikkelige fase, hvor vi er i gang med at overflytte hele skolen.

I 1986 indsendte skolen en ansøgning om at indføre samordnet indskoling. Den etableredes i skoleåret 86-87 med 6 ugentlige værkstedstimer. Det medførte på mange måder en anderledes arbejdsform for de yngste elever, og denne arbejdsform er blevet videreført på mellemtrinnet i skoleåret 88-89 med støtte fra forskningsrådet til arbejde i 3. og 4. klasserne for at udbygge erfaringerne fra indskolingen.

Et andet område, hvor vi har haft glæde af at være en lille skole, er musikområdet. Der har været stor tilslutning til den frivillige musikundervisning, hvor vi i perioder har haft næsten halvdelen af vore elever engageret. Og i de seneste 2 år har musikskolens leder deltaget i et forsøg i indskolingsklasserne, hvor områder som sang, musikforståelse, rytmik og dans er blevet prioriteret højt.

I det hele taget har de kreative fag haft en høj placering på vores skole. I den forbindelse skal jeg ikke undlade at nævne det gode samarbejde, vi har haft med Grådyb-Seminarieret til megen glæde for både seminarieret og Grådybskolen.

Da jeg en dag talte med en af eleverne om, hvilke ting, hun syntes, var

Elever og personale 1984.

bedst ved skolen, sagde hun: »At vi gør så mange ting sammen«. Jeg tror, hun har ramt noget væsentligt. Det faktum, at hele skolen hvert år laver nogle ting i ét fællesskab – det være sig udflugt, juleafslutning, fastelavnsfest, koncert, teater, arbejde osv. – har været med til at skabe overskuelighed og tryghed hos mange af vore børn.

En anden ting, der har glædet os i de sidste 6 år, er forældrenes engagerede interesse for skolen. Her tænker jeg ikke så meget på det formelle samarbejde, som på de daglige kontakter, vi har med forældrene. Der går næsten ikke en dag, uden en eller flere forældre »kigger ind«. Mange problemer kan på den måde afværges eller løses, før de bliver altoverskyggende. Ligeledes har vi følt en stor opbakning, når vi har inviteret til møder, arrangementer og lignende.

Vi har lagt vægt på, at det sidste år på skolen skal være et godt og trygt år for elever og lærere. Vi skal så lempeligt og naturligt som muligt forberede børnene på det skoleskift, der venter dem den 1. august. Ikke mindst på grund af en stor indsats fra Spangsbjergskolens side tror jeg på, det kan lade sig gøre, og her på skolen er vi enige om, at vi lever – og vi lever fuldt ud – til den sidste dag.

Da skolen blev indviet, blev der i en af talerne fremhævet et citat fra Martin A. Hansen. Han siger et sted: »Er barnet et kar, der skal fyldes, eller er det en spire, der skal gro?«. Jeg håber og tror, at mangan spire har haft gode vækstbetingelser i den solide og frodige skovbund, som Grådybskolen er bygget på.

Else Møller-Jensen
skoleinspektør

Forældre og børn i Byrådssalen.

»Kampen om Grådybskolen«

Grådybskolen skal bevares!

Vi i skolenævnet gik ind i arbejdet med store forventninger til et godt samarbejde med skole/hjem og kommune for at give vore børn en god og tryk hverdag og de bedste muligheder. De første år brugte vi på at etablere et godt skole/hjem samarbejde, hvilket lykkedes med bl.a. arrangementerne »tirsdagsaftnerne«, »skattejagt« og elev/forældrefest.

Fra politisk side lovede man, at skolen skulle bevares som lilleskole. Der-

for blev vi meget overraskede over den politiske kovending, da vi erfarede, den skulle nedlægges. Hele lokalsamfundet kæmpede for skolens bevarelse. To gange samlede vi underskrifter ind, hvilket desværre kun gav os ét år mere.

På næste side nogle af dagspressens reaktioner.

Jørgen From Andersen
skolenævnensformand

Stemmerne redder skole

Støtte-gruppe afleverede 1.627 underskrifter

Alle 1.565 underskrifter er intet værd

Byrådet skal igen nedlægge Grådybskolen

Af Kirsten Axelsen

Grådybskolen, som byrådet har nedlagt i december 1988, får ikke en bebodning, selv om

på, hvordan de vil gøre for at få den tilbage.

988 beslutte- n sommeren

undervis- udvalget, ngen om olen er

Dødsstødet til tre skoler

Det tog S, K og V 55 minutter at lukke skolerne i Jerne, Gammelby og Grådyb - SF stemte imod

Af Lis Ellise

Et flertal i Esbjerg byråd har besluttet at lukke de tre skoler i Jerne, Gammelby og Grådyb, og det kommer ikke som nogen overraskelse for de mange tilhængere, der ellers har kæmpet en hård kamp til det sidste for at overbevise politikerne om, at deres skoler

- Vi vil hellere redde undervisningen fremfor bygnin- ger, og derfor bliver vi nødt til at lukke de tre skoler, for- som har faktisk fået en del nye skoler i byen, sagde for- manden, Hilda Lautsen (S), i sin begrundelse for at lukke skolerne. Gunver Rahr (K) lagde hårdt ud med en bemærk- ning om, at det ikke blev de

om indholdet i folkeskolen blev overbæret indenom og forsvandt i ren økonomi i forbindelse med budgettet for 1989, hvor Socialdemo- kratiet, de konservative og Venstre konfirmerede, at tre skoler skulle forsvinde, sagde hun. Vi ønsker at bevare de

tre skoler som og for loka- ne har i at få po- ville tie ne god

Tirsdag 23. maj 1989

Grådyb ud i sidste runde

Sender nu lokalplan for Grådybskolen til offentlig høring - giver den lille skole et ekstra leveår

Grådybskolen vil kæmpe for at overleve

Afleverer i dag 1.322 underskrifter

TIRSDAG DEN 1. NOVEMBER 1988

GRÅDYB KÆMPER

Skolenyt

Afstemning om Grådyb

De indleverede underskrifter for en afstemning om beva- relsen af Grådyb Skole er nu gennemgået. Resultatet er, at der var tilstrækkeligt mange gyldige underskrifter til, at en afstemning bliver en realitet. Der er endnu ikke sat dato på den kommende afstemning.

Grådybskolens elever og forældre leverede 1.390 protest-underskrifter, inden byrådet besluttede at lukke skolen. Efterfølgende indsamlede de igen 1.565 underskrifter for at få en afstemning. De underskrifter er nu på vej til arbejdet. Foto: Yrsa Jørgensen.

Vil nu høre alle skolens græsrodder

- Jeg forstår, hvis Grådybskolen ønsker ombudsmanden med, siger Merete Dam (SF)

Af Kirsten Axelsen

Grådybskolens skolebestyrelse har holdt i går møde for at diskutere den nye situation. Nu lukket fra 1989 - under alle omstændigheder - lov til at fortsætte til 1990. Det siger en ny lov. Men 1.565 under- skrifter, som er indsamlet efter byrådets beslutning i

formand Jørgen Andersen. Han tilføjer, at der også på mødet vil blive ind i sagen. SF's Merete Dam i Grådybskolen vil ha- budsmændens hjælp. - Det er uanset med travlt med at få

Grådyb har sikret sig afstemning

Støttegruppe bag truet skole har samlet tilstrækkeligt med underskrifter

LØRDAG DEN 31. DECEMBER

KLAR TIL AT REDDE GRÅDYB

Startskud til Grådybskolen

Skal samle 1.565 underskrifter for at redde skolen

Af Kirsten Axelsen

Der venter folkene bag Grådybskolen en travl begyndelse på det nye år.

se, står der blandt andet i det brev, Grådybskolens bag- grundgruppe vil dele ud til alle beboere i området. Efter

3. januar kommer de så samlede under- skrift-ind-

KAMP FOR GRÅDYB

Skolenyt

Skoleskæbne til debat

Aktionsgruppe på gaden i dag

Af Knud Abildtrup

Den seks mand store aktionsgruppe, der har sat sig i spidsen for at bevare Jerne skole, indbyrdes torsdag af- til debatmøde om skole- skæbne.

på vores naboskole, Bakke- skolen, er personligt involveret i problemet. En omfar- af

ESBJERG KOMMUNE Nedlæggelse af Grådybskolen.

Det meddeles herved, at byrådet den 12. december 1988 har vedtaget at nedlægge Grådybskolen ved udløbet af skoleåret

88/89. I toteskoleloven af 26. juni 1975, § 22, stk. 5, er det fastsat, at såfremt mindst 50% af de beboere i skoledistriktet, der har

valgt til kommunalbestyrelsen, inden 4 uger efter denne bekendtgørelse fremsætter skriftlig begæring om en afstemning om skolens nedlæggelse, skal denne foranstaltning blandt de beboere i skoledistriktet, der har valgt til kommunalbestyrelsen.

For at afstemning kan finde sted, skal der således foreligge 1565 underskrifter.

Ovennævnte begæring skal være byrådet i hænde senest torsdag den 26. januar 1989.

Oplysning om distriktsgrænser for Grådybskolen fås ved henvendelse i skole- og fritidsforvaltningen, Rådhuset.

En lærers betragtninger

Vores lille skole i skoven lukker

6 år fik vi på den lille Grådybskolen, og nu synger vi på sidste vers. Vi lærere anede alle, hvilken vej det gik, vi behøvede jo blot at se på de år for år faldende elevtal.

Dog har det ikke været spildte år. Perioden på skolen har været præget af indførelsen af den samordnede skolestart med deraf øget samarbejde og opblødning af faggrænser.

Selvfølgelig smittede arbejdet i indskolingen af på de »ældste« årgange. Det er jo vanskeligt at stoppe en arbejdsform, bare fordi ens klasse nu er blevet 3. eller 4. klasse. Det føles som om, de kreative fag er blomstret op. På gangene hænger »vores børns« relieffer og tekstile ophæng, og fra indskolingsklasserne høres børnenes ivrige sang og spillet. Så ved vi, Helge Birck Pedersen er her fra Musikskolen. Dejligt han har kunnet afse tid til os på skolen.

Mon ikke vi lærere vil mindes skolen som et trygt værested for alle. Der kan være mange problemer forbundet med at være en lille skole, men der er også fordele, bl.a. den at alle kender hinanden, og dermed er muligheden der også for at løse problemerne, før de vokser sig store.

Det er altid vemodigt at skulle sige farvel, men nu ved vi, at vi skal det, og trods dette i baghovedet har vi haft et godt sidste år på skolen. Visheden om vores skoles skæbne kom vist næsten som en »lettelse«, efter i flere år at have haft truslen hængende over hovedet. Nu ved vi da, hvor vi står!

Alligevel er det en trist kendsgerning at konstatere, at byens bedst beliggende folkeskole snart vil være en saga blot.

Dorrit Vestergård Glavind
lærer

Featureuge om Afrika.

Aktivitet i biblioteket.

En skolebibliotekar ser tilbage

At komme fra en gammeldags indrettet skole i 3 etager plus et par kælderlokaler til den hypermoderne – i visse henseender luksuriøst udstyrede – Grådybskolen, det føltes som lidt af et privilegium. Tænk engang: prima materialer, dejlig indretning i et plan, 3 gymnastiksale plus tumlesal til børnehaveklasserne, 2 skolekøkkener med øvelseslejlighed, 2 sløjde lokaler, flere klasselokaler med grupperum, veludstyrede faglokaler, stort skolebibliotek og en dejlig festsal. Og så være med til at skabe en skoletilværelse for børn og voksne i sådanne omgivelser. Fantastisk!

Jeg vil særligt omtale 2 af disse områder, da de udover den daglige undervisning på klassen har spillet en særlig rolle i skolens liv, og i mit liv på Grådybskolen.

Først festsalen. I mange år ramme om fælles morgensang kombineret med små peptalks af inspektøren.

Og skolekomedier: »De pokkers unger« med den elskelige vicevært

Schlein Andersen og mange børn, »Folk og røvere i Kardemommeby« med musikledsagelse af strygeorkester under ledelse af Sven Stub og med Kruse Hansen ved flyglet, blot for at nævne dem, jeg husker bedst.

Et par år efter skolens start de første konfirmandfester, snart fulgt op af juleafslutningerne med bl.a. Lucia-optog af de store piger i deres konfirmationskjoler, og de senere år i »genbrugs«-gevandter.

Forårskoncerterne som afslutning på skoleårets sang- og musikundervisning. Freude! Samt fastelavnsfester med utallige fantasifuldt udklædte børn, men meget få ditto lærere.

Ja, skolen har virkelig brugt salen.

Det andet af skolens områder, jeg vil nævne, er biblioteket. Efter 54-forhold store lokaler, velindrettede. De første år udelukkende fritidsudlån dagligt fra 14 til 15, i vinterhalvåret desuden læsestue – mange besøgende – hver dag fra 15 til 17. Efterhånden større og større udnyttelse af biblioteket og dets

materialer i undervisningen, så der i flere år var åbent i hele skoletiden med bibliotekarbetjening.

De første 10-12 år var Grådybskolen et tilløbsstykke. Utallige gæster fra ind- og udland, og eleverne undrede sig over mange fremmedartede gæster, men nød det. Også mange af gæsterne – især udlændingene – undrede sig. De var ikke vant til vore børns ligefremme opførsel, og til at mange gik med træsko, også indendørs!

De mange besøg er nok det mest udadvendte i Grådybskolens tilværelse. På biblioteket kunne vi næsten dagligt registrere, at der indenfor de enkelte klassers egne vægge skete mange spændende, fine og ofte nye ting, men det var altid uden de store armbevægelser og udadvendt reklame. Sådan har skolens stil altid været, og det har såvel børn som voksne følt sig godt tilpas ved.

Dog, i en enkelt retning har Grådybskolen præget udviklingen udadtil: Fra skolens bibliotek gik der impulser til resten af byens skolebiblioteker på grund af M. Kruse Hansens meget store og inspirerende indsats, først som skolens bibliotekar, senere som

skolebiblioteksinspektør for hele Esbjerg. Og grunden til uddannelsen af skolebibliotekarer og senere i Esbjerg Lærerhøjskoles regi blev lagt på Grådybskolens bibliotek.

I det foregående har jeg søgt at vise, at Grådybskolen fysisk altid har været – og stadig er – en kvalitetsskole, samt at der i den er foregået meget af kvalitet til gavn for børnene. Hertil har skolens fantastiske beliggenhed i skoven, nær eng og nær havn været stærkt medvirkende. Men desværre: med beboelse stort set kun syd for skoven er elevgrundlaget smuldret, så Grådybskolen de sidste 6 år har været en i forhold til tidligere amputeret skole, og 1. august er den helt væk.

Endnu engang – desværre!

Duval Christensen

Fra »Folk og røvere i Kardemommeby«.

Grådybskolen i »Gamle Dage«

Hvor skal man begynde, og hvor skal man ende i en kort beskrivelse af, hvordan det var at være elev på Grådybskolen i 50'erne og 60'erne. Da jeg naturligvis kun kan tale på egne vegne, kan jeg sige det meget kort – jeg elskede min skole. Den var ny og moderne, og det skete ofte, at der kom udenlandske besøgende for at se, hvordan en skole kunne indrettes. Så omgivelserne virkede inspirerende for alle de mennesker – børn og voksne – som arbejdede der. Vi lærte også, at vi skulle passe på tingene, og jeg kan ikke erindre problemer med f.eks. hærværk. Med andre ord, rammerne for et perfekt skolemiljø var i orden. Dette kombineret med, at jeg var så heldig at få fru Bang Mikkelsen til klasselærer til og med 7. klasse, har i mine minder efterladt et meget lyst, måske rosafarvet indtryk af min skoletid.

Et af de større fællesarrangementer, jeg kan huske fra skolen, var indsamlingen til Ungarn. En landsdækkende indsamling, hvor ikke mindst skolerne på meget forskellig vis forsøgte at samle penge ind. Jeg husker naturligvis fru Bang Mikkelsen og vores klasse som hovedkræfterne bag festlighederne på Grådybskolen. Vi var rundt blandt de handlende i Esbjerg og samlede ind til auktioner og loppemarked, alt fra sølvskeer til gummisko. Vi spillede teater og lavede andre underholdende indslag. Taget i betragtning, at der på daværende tidspunkt ikke var de store penge blandt folk, var indsamlingsresultatet i vore øjne enormt, og vi var meget stolte.

Når jeg husker tilbage, virker det som om, vi dengang havde mere tid til kreative fag. Gennem alle klasserne i underskolen arrangerede vi hvert år klasse-teater. At spille teater gav pludselig et nyt perspektiv i tilværelsen.

Børn, som bogligt måske var lidt tilbage, udviste nye talenter på en scene, og nød derfor respekt. Den årlige skolekomedie på tværs af klasserne var det helt store samtaleemne og tilløbsstykke. Jeg blev i lang tid kaldt tante Sofie efter »Folk og røvere i Kardemommeby«. Og det varede længe, inden det grå hår blev vasket brunt.

Da vi kom til 7. klasse, som den første »udelte klasse« på Grådybskolen, måtte vi ud at møde livets realiteter. Vi skulle deles til realklassen, og den almene klasse. Det var svært at komme fra det sikre og kendte barnemiljø, under fru Bang Mikkelsens beskyttende vinger, til en helt ny klasse, hvor de boglige fag blev meget højt prioriteret. Nu var det andre dyder, der var i højsædet. Hvad hjælper det, man er god til at spille violin, hvis man ikke kan huske de tyske gloser. Gudskelov hjalp Oscar Nielsen os på gled, han havde nemlig hjerte for begge dele.

Så fulgte årene blandt »de store« med tilhørende magt og indflydelse. Vi måtte blive på gangen i frikvartererne og havde sæde i elevrådet. Her havde jeg det ærefulde hverv som elevrådsformand i et par år. Jeg er en stor tilhænger af medindflydelse og tilsvarende ansvar på arbejdspladsen, og jeg er overbevist om, at den type tillids-hverv hjælper eleverne godt på vej på

det fremtidige arbejdsmarked. Arrangementer som fastelavnsfester, sommerfester og lignende blev i stor udstrækning planlagt og arrangeret af elevrådet. Men også mere upopulære opgaver som W.C. opsyn blev varetaget af samme gruppe. Kort sagt, de organisatoriske og diplomatiske evner blev udviklet og sat på prøve.

Afslutningen på forløbet i folkeskolen var realeksamen. Nu skulle vi måles og vejes, enkelte var for lette, men de fleste kom heldigvis igennem. Et specielt fag, og ikke altid lige yndet, var latin. Efter den eksamen var vi alle så lettede, nærmest euforiske, at et eller andet særligt skulle ske. For første og eneste gang i min tilværelse blev jeg opildnet af massehysteriet, vist nok endog som foregangsmand. Vi gik i samlet trop ud på rundplænen og brændte de »gode, gamle« latinbøger af, af ren næstekærlighed. Ingen andre skulle udsættes for »Italia terra est«.

Efterspillet var humant!

En glædelig dag da vi alle stod og skulle have vore eksamensbeviser uddelt, men sørgeligt at skulle forlade den gamle kendte skole for sidste gang. I parentes skal det nævnes, at jeg forleden følte det samme vemod, da min 12 årige datter kom hjem og fortalte, at hun i forbindelse med et landsdækkende skolearrangement skulle opholde sig på en »slags« seminarium i Esbjerg, som vist hed Grådyb. »Hold op unge«, råbte jeg, »det er min SKOLE«.

Bente Bay (131249)
(tidligere Føhrby Olsen)

En billig skole

Optimismen har trange kår. Mange ideer når end ikke at blive født. Midlerne er få. Der må indskrænkes. Vil man nyt, må det gøres billigt. Det er 90'ernes Danmark.

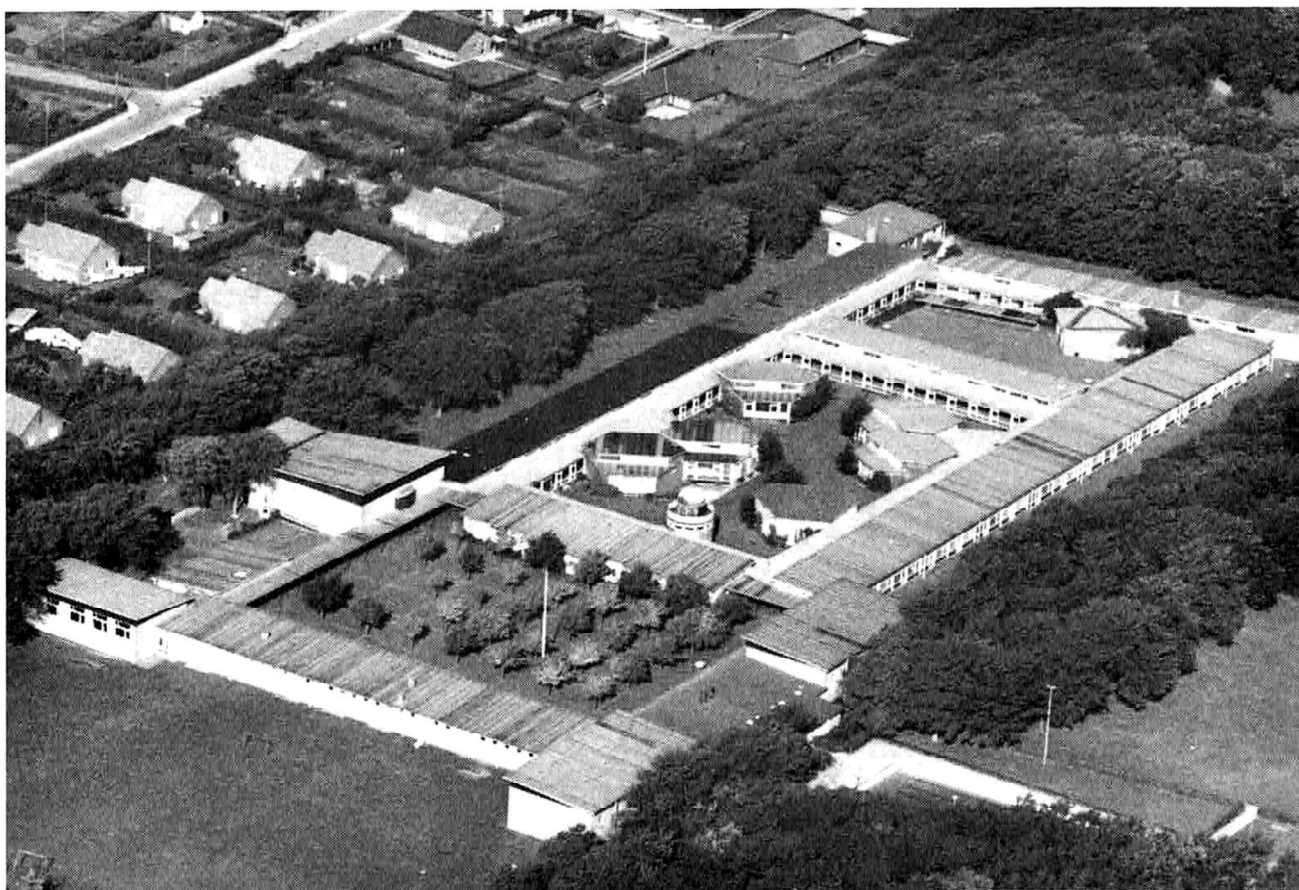
I 1949 udskrev Esbjerg kommune en offentlig arkitektkonkurrence om en ny skole ved Grådyb. Dengang blomstrede håbet og optimismen. Kravene var dog dengang som nu de samme.

Men hvad er egentlig billigt? En ny daginstitution koster i dag 5 mill. kr. I 1954 var det også prisen for Grådybskolen. Selv efter datidens målestok var prisen særdeles rimelig. Projektet, der var blevet overdraget vinderne af konkurrencen – 2 unge ukendte arkitekter Peer Hougaard Nielsen og C. J. Nørgaard Pedersen, blev da også fulgt med stor interesse både herhjemme og i udlandet.

Skolen brød som en af de første med tidligere hævdevundne principper, som vi så godt kender fra blandt andet Rørkjær skole, der dengang var Esbjergs nyeste.

Væk var de høje, tunge murstenskolosser, der omkransede en fantasiløs skolegård. Indeliggende gange og trapper blev til lyse gader. Sterile rum blev til luftige, veludstyrede klasser med udsigt til trækrønerne. Ingen steder var man i tvivl om, at skoven var den nærmeste nabo. Det var fremtidens skole, opført i en etage og baseret på helt nye tanker og ideer. I sin opbygning var skolen forbavsende enkel.

Den meget fine hoveddisposition er stadig bevaret. To nord-sydgående, kileformede gader omkranser henholdsvis den lille skolegård med tumlesal for de mindste og grønnegården, hvor de ældste elever kunne promenere. Alle klasser er orienteret udad, mens sekskantede faglokaler skærer sig ind

Luftbillede af Grådybskolen ca. 1959.

og danner afvekslende rum i grønne-
gården. Værkstedslokaler og admini-
stration afgrænser skolen mod hen-
holdsvis nord og syd. Længst mod syd
lukker gymnastiksale og samlingssal
den store skolegård.

Vi der dengang i 1954 fik lov at starte
på skolen følte os heldige og vel også
lidt privilegerede. Vi havde plads og
mange nye muligheder.

Det er ikke blevet anderledes i åre-
ne, der siden er gået. Som folkeskole
har Grådybskolen for længst udspillet
sin rolle. Med minimale ændringer er
den blevet en ideel ramme om et bør-
nehave- og fritidspædagogseminari-
um og en lilleskole.

Nu ligger der skitser til en handels-
skole, som lige så let kan passes ind i
de snart 36 år gamle rammer.

En visionær plan, gode rum, gen-
nemtænkte konstruktioner og installa-
tioner og ikke mindst gedigne mate-
rialer forældes ikke. Materialerne kan
slides eller patinere. Grådybskolen
ligner stadig sig selv. Kun lidt er æn-
dret eller tilføjet.

Var den så billig? Helt enig var man
nok ikke, da byrådet kunne konstatere,
at budgettet var blevet overskredet
med 20%. Men den blev billig. For bil-
ligt byggeri er det, der holder længe
nok til at blive gammelt og stadig være
nyt i en ny tid.

– Skolen ved Grådybet er et godt
eksempel herpå.

Poul Larsen
ejendomschef
Esbjerg Kommune

Skolegården 1990.

Eleven har ordet

Elevrådet på Grådybskolen har seks medlemmer. Vi har også en lærer, der hedder Birthe til at hjælpe os.

På elevrådsmøderne snakker vi om ting, vi gerne vil have lavet, eller ting der skal ske på skolen. Vi har fået bordtennis og bobspil på gangene, og det »styrer« elevrådet. Vi har også solgt julekort for Verdensnaturfonden, hvor vi tjente 400 kr.

Vores næste – og sidste opgave i elevrådet – bliver, at vi skal være med til at lave en fest for alle skolens elever.

Jeg synes, det er rart at gå på Grådybskolen, fordi vi ikke er så mange. Vi kender alle lærerne og eleverne. Det

er også sjovt at komme så mange steder hen, som vi gør. Hvert år glæder jeg mig til, at vi skal på udflugt med hele skolen.

Jeg er ked af, at skolen lukker. Jeg kommer til at savne den.

Jeg håber alligevel, vi bliver glade for at gå på Spangsbjergskolen, og heldigvis skal vi lave nogle ting sammen med klasserne derovre inden sommerferien, så vi lærer hinanden at kende. Men det bliver nok helt anderledes på en stor skole.

Janni Christiansen, 4.a.
elevrådsformand

ESBJERG KOMMUNE

Torvegade 74 - Postboks 70
6701 Esbjerg - Tlf. 75 45 22 00
Telefax 75 13 21 96
Byrådet

Til forældre, lærere og skolenævn
ved Grådybskolen og Spangsbjergskolen

Den 29. september 1989
J. nr. 011/240-88
Sagsbeh. Preben Jensen
Lokal 4700

ENDELIG VEDTAGELSE AF NEDLÆGGELSE AF GRÅDYBSKOLEN

Byrådet har på sit møde den 11. september 1989 endeligt vedtaget at nedlægge Grådybskolen pr. 31. juli 1990.

Den vedtagne beslutning er uændret i forhold til tidligere offentliggjort.

Vedtagelsen betyder, at Grådybskolen nedlægges som folkeskole og at skolens distrikt tillægges Spangsbjergskolens distrikt fra samme dato.

A. K. Nielsen

Poul Pedersen
Juridisk chef

En skolehistorisk epoke er forbi

Med byrådets beslutning om lukning af Grådybskolen er en epoke i Vesterbyens skolehistorie forbi. Selv fik jeg lov at virke 12 år på skolen – heraf de sidste 6 år som inspektør.

Tiden herude har overbevist mig om, at denne skole ikke har levet forgæves. Skolens ry er stadig kendt i såvel det ganske land som store dele af verden. Mange børn og forældre kan med glæde se tilbage på den ballast, de fik herude på »byens flagskib« gennem mange år, og mange lærere herude har ydet en stor pædagogisk indsats, som er kommet Esbjerg Skolevæsen til gode på mange områder.

Det skal være mit ønske, at den forældreopbakning og den samarbejdsvilje, der har været kendetegnende for skolen, må overføres til Spangsbjergskolen, som nu bliver bydelens nye distriktsskole. Skoledirektør N. P. Andersen sluttede i 1954 sin indvielsestale til skolen af med ordene: »Vogt den vel«.

Det har vi gjort – og vi kan nu aflevere skolen til Esbjerg Kommune med ordene: »Tak for lån for en god skole i 36 år«.

Else Møller-Jensen
skoleinspektør

Lærerpersonalet 1954.

Lærerpersonalet 1979.

Personalet 1990.

Redaktionsudvalg:
Ejvin Lau
Duval Christensen
Susanne Føhrby Olsen
Else Møller-Jensen
Foto: Ivan Kristensen m.fl.

Tryk: Rosendahl · Esbjerg

